

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Громадське здоров'я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Сміянов Владислав Анатолійович, Сміянова Ольга Іванівна, Дрига Наталія Олександрівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 1-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 32 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. практичних занять), 118 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична терапія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Громадське здоров'я" є вивчення якісних закономірностей суспільного та індивідуального здоров'я, факторів його формування, етичних та деонтологічних аспектів, основних напрямів роботи системи громадського здоров'я, планування і діяльності служб та закладів громадського здоров'я, формування у населення навичок здорового способу життя, розробки профілактичних заходів у контексті сучасної системи громадського здоров'я, збереження та зміцнення здоров'я населення.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Основні засади громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я</p> <p>Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.</p>
<p>Тема 2 Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я.</p> <p>Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я.</p>
<p>Тема 3 Аспекти моралі та етики у підготовці фахівців з фізичної реабілітації.</p> <p>Поняття про етику та деонтологію. Основні принципи медичної етики. Права пацієнта та нормативно-правове підґрунтя для їх реалізації. Юридичні аспекти діяльності фізичного терапевта. Етичні взаємовідносини фізичного терапевта та пацієнта.</p>
<p>Тема 4 Епідеміологічно-статистичні методи в дослідженнях громадського здоров'я</p> <p>Критерії та оцінка здоров'я. Показники здоров'я населення та їх оцінка. Фактори ризику захворювань. Методика вивчення демографічних показників. Методика вивчення та оцінка показників основних видів захворюваності. Показники тимчасової непрацездатності та інвалідності. Показники фізичного розвитку.</p>
<p>Тема 5 Цивілізаційні хвороби. Найбільш соціально значущі захворювання та загрози здоров'ю людини.</p> <p>Епідеміологія основних неінфекційних хвороб. Глобальний тягар хвороб в Україні та різних країнах світу. Хвороби системи кровообігу. Цукровий діабет. Туберкульоз. ВІЛ/СНІД. Новоутворення. Проблеми надмірної ваги та ожиріння. Загрози здоров'ю людини. Тютюнопаління. Наркоманія. Алкоголізм. Екологічні хвороби.</p>
<p>Тема 6 Організація різних видів медичної допомоги</p> <p>Організація та зміст роботи різних видів медичних закладів. Види медичної допомоги. Національна служба здоров'я України. Програма медичних гарантій населенню України.</p>
<p>Тема 7 Промоція здоров'я. Профілактика.</p> <p>Промоція здоров'я. Види та рівні профілактики.</p>
<p>Тема 8 Атестаційні заходи</p> <p>Диференційований залік</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати основні засади та принципи громадського здоров'я, його оперативні функції, принципи розвитку громадського здоров'я в Україні та світі.
PH2	Вміти збирати та аналізувати епідеміологічні дані стану здоров'я населення, проводити комплексну оцінку стану здоров'я різних категорій населення.

РН3	Володіти знаннями про основні загрози здоров'ю людини, фактори ризику захворювань та соціальні детермінанти, вміти розробляти профілактичні заходи стосовно них.
РН4	Розуміти роль промоції здорового способу життя на рівні держави, громади та індивідууму, сприяти прагненню самостійного піклування про здоров'я для досягнення високого рівня захисту здоров'я суспільства.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 227 Терапія та реабілітація:

ПР7	Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.
ПР18	Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН2	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СН3	Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Основні засади громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я
<p>Пр1 "Створення та основні засади громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я"</p> <p>Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я.</p>
<p>Пр2 "Методологічні засади науки «Громадське здоров'я»."</p> <p>Теоретичні основи громадського здоров'я. Мета, предмет, об'єкти вивчення. Методи науки «Громадське здоров'я». Основні оперативні функції громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я</p>
Тема 2. Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я.
<p>Пр3 "Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я."</p> <p>Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я.</p>

<p>Пр4 "Критерії та оцінка здоров'я"</p> <p>Критерії та оцінка здоров'я. Методика вивчення та оцінка факторів, які впливають на здоров'я населення. Поняття про соціальні детермінанти та фактори ризику захворювань людини.</p>
<p>Тема 3. Аспекти моралі та етики у підготовці фахівців з фізичної реабілітації.</p>
<p>Пр5 "Поняття про етику та деонтологію. Основні принципи медичної етики." (денна)</p> <p>Поняття про етику та деонтологію. Основні принципи медичної етики. Права пацієнта та нормативно-правове підґрунтя для їх реалізації.</p>
<p>Пр6 "Юридичні аспекти діяльності фізичного терапевта." (денна)</p> <p>Юридичні аспекти діяльності фізичного терапевта. Етичні взаємовідносини фізичного терапевта та пацієнта.</p>
<p>Тема 4. Епідеміологічно-статистичні методи в дослідженнях громадського здоров'я</p>
<p>Пр7 "Методика вивчення демографічних показників."</p> <p>Механічний і природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статеві-вікові та територіальні особливості показників смертності.</p>
<p>Пр8 "Методика вивчення та оцінка показників основних видів захворюваності." (денна)</p> <p>Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Поняття про первинну, загальну, інфекційну, важливу неепідемічну, госпіталізовану захворюваність.</p>
<p>Тема 5. Цивілізаційні хвороби. Найбільш соціально значущі захворювання та загрози здоров'ю людини.</p>
<p>Пр9 "Епідеміологія основних неінфекційних хвороб."</p> <p>Хвороби системи кровообігу як актуальна медико-соціальна проблема у сфері громадського здоров'я більшості країн світу. Роль ХСК у смертності та захворюваності населення України. Артеріальна гіпертензія. Ішемічна хвороба серця. Цереброваскулярні хвороби. Реабілітація хворих з ХСК.</p>
<p>Пр10 "Проблема цукрового діабету в сучасному світі та Україні." (денна)</p> <p>Епідеміологія цукрового діабету в світі та Україні. Фактори ризику цукрового діабету. Ускладнення цукрового діабету як проблема інвалідності та смертності населення. Реабілітація хворих на цукровий діабет.</p>
<p>Пр11 "Новоутворення як важлива медико-соціальна проблема"</p> <p>Новоутворення як важлива медико-соціальна проблема. Етіологія та патогенез новоутворень. Стан захворюваності, інвалідності та смертності від новоутворень в Україні та світі. Сучасні проблеми профілактики, діагностики та лікування.</p>

Пр12 "Проблеми надлишкової ваги та ожиріння. Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ)."

Загальні поняття про надлишкову вагу та ожиріння. Причини надлишкової ваги та ожиріння у населення. Нормалізація маси тіла за допомогою дієти та фізичної активності. Етіологія та патогенез ХОЗЛ. Стан захворюваності та смертності на ХОЗЛ в Україні та світі. Профілактика розвитку ХОЗЛ. Реабілітація хворих з хронічними обструктивними захворюваннями легень.

Пр13 "Туберкульоз як медико-соціальна проблема. ВІЛ/СНІД – загроза здоров'ю нації."

Туберкульоз як медико-соціальна проблема. Поширеність туберкульозу серед населення України. Проблеми подолання епідемії туберкульозу в Україні. Програма протидії захворюванню на туберкульоз. ВІЛ/СНІД – загроза здоров'ю нації. Супровід ВІЛ-позитивних осіб. Загальнодержавна цільова соціальна програма протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019-2023 роки. Реабілітація хворих на туберкульоз.

Тема 6. Організація різних видів медичної допомоги

Пр14 "Види медичної допомоги." (денна)

Види медичної допомоги. Організація роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги. Організація роботи амбулаторно-поліклінічних закладів. Організація роботи стаціонарів. Організація роботи Центрів громадського здоров'я. Медико-соціальна, паліативна та хоспісна допомога. Роль фізичної терапії та реабілітації в системі реабілітації хворих та інвалідів.

Тема 7. Промоція здоров'я. Профілактика.

Пр15 "Промоція здоров'я. Поняття профілактики."

Поняття про здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я. Поняття профілактики. Рівні профілактики. Основні види профілактики

Пр16 "Диференційований залік"

Проведення диференційованого заліку

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Практикоорієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Електронне навчання
МН5	Самостійне навчання

МН1 Практикоорієнтоване навчання МН2 Командно-орієнтоване навчання (TBL) МН3 Навчання на основі досліджень (RBL) МН4 Електронне навчання МН5 Самостійне навчання

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт ЗК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД4	Підготовка та презентація доповіді
НД5	Самонавчання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Через особистий кабінет, корпоративну пошту
МФО2 Захист презентацій та рефератів	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, зокрема розв'язання практичних завдань за допомогою онлайн-технологій (MiX learning), які носять практико-орієнтований характер і передбачають, що здобувачі можуть виконати їх на репродуктивному, пошуковому чи творчому рівні.	В межах тижнів практичних занять.	Усні коментарі викладача. Через Особистий кабінет СумДУ, корпоративну пошту

МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Усні коментарі викладача. Через Особистий кабінет СумДУ, корпоративну пошту
МФО4 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО5 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є здатність самостійно приймати рішення у відповідності з ситуацією. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультації студентів в роботі під час виконання ситуаційних завдань. Подальші коментарі викладачів із подальшим визначення рівня практичної підготовки

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Робота в групах/командах на практичних заняттях носить практико-орієнтований характер та надає можливість виявити стан набутого здобувачами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання.	В межах тижнів практичних занять.	Усні коментарі викладача. Зворотний зв'язок через Особистий кабінет СумДУ, корпоративну пошту.

МСО2 Захист презентацій та рефератів	ажливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є здатність самостійно досліджувати визначену проблему. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни.	Консультування студентів в роботі під час виконання групових завдань. Подальші коментарі викладачів із подальшим визначення рівня практичної підготовки, звязок через Особистий кабінет та корпоративну пошту.
МСО3 Підсумковий контроль: диференційований залік.	Завдання диференційованого заліку передбачає як оцінювання засвоєння теорії освітнього компоненту, так і здатність застосування теорії в конкретних кейсах практичної та діяльності.	На останньому практичному занятті за розкладом	Оцінка в балах та короткий коментар. Через Особистий кабінет СумДУ, корпоративну пошту.

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання	200 балів		
МСО1. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	100		
Включає в себе усне опитування, вирішення індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування. Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо (заохочувальна діяльність, додаткові бали)	100	60	Ні
МСО2. Захист презентацій та рефератів	20		

Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є здатність працювати над дослідженням певної проблеми або завдання з подальшим оприлюдненням результатів роботи.	20	12	Ні
МСОЗ. Підсумковий контроль: диференційований залік.	80		
Завдання диференційованого заліку передбачає як оцінювання засвоєння теорії освітнього компоненту, так і здатність застосування теорії в конкретних кейсах практичної та діяльності.	80	48	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань, індивідуальних презентацій та колективних дискусій. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені. Оцінка здобувача формується таким чином: 1. Диференційований залік 48 - 80 балів; 2. Оцінка за поточні практичні завдання (тести, усні опитування, індивідуальні завдання) 60 - 100 балів; 3. Оцінка за презентацію та захист індивідуального пошуково-дослідного завдання 12 - 20 балів. Загальний бал дисципліни не може бути більше 200. Форма підсумкового контролю – диференційований залік, що проводиться у письмовій формі. До дифзаліку допускаються здобувачі вищої освіти рівня магістр, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни. Передбачено перезарахування тем з дисципліни, що були опановані здобувачем у неформальній освіті та підтверджені відповідними документами (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо). Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти рівня доктора філософії не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право призначити перескладання підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН4	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Міхеєнко, О. І. Загальна теорія здоров'я: навч. посіб. / О. І. Міхеєнко. — Суми : Університет. кн., 2019. — 156 с.
2	Впровадження системи управління якістю у лікувально-профілактичних організаціях ISO 9001:2015 : навчальний посібник / В. В. Касянчук, О. М. Бергілевич, О. І. Сміянова ; за ред. проф. В. А. Сміянова. — Суми : Сумський державний університет, 2019. — 246
3	Global Health Economics. Shaping Health Policy in Lowand Middle-Income Countries [Електронний ресурс] / P. Revill, M. Suhrcke, R. Moreno-Serra, M. Sculpher. — New Jersey : World Scientific, 2020. — 349 p.
4	Ковтун О. С., Баранова С. С. Соціологія здоров'я: проблеми теорії та практики : навчально-методичний посібник / О. С. Ковтун, С. С. Баранова. К. : Університет «Україна», 2020. — 165 с.
Допоміжна література	
5	Охорона здоров'я в Україні: навч. посіб. / В. П. Петков, С. В. Петков, Є. Ю. Соболь та ін. — К. : Скіф, 2017. — 288 с.
6	Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузева [та ін.]. — Вид. 3. — Вінниця: Нова Книга, 2013. — 560 ст.
7	Сміянов, В. А. 4778 Методичні вказівки до семінарських занять із теми "Сучасні поняття про диспансеризацію населення та скринінг" із дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" (Модуль 2) [Електронний ресурс] : для студ. спец. 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. А. Сміянов, Д. О. Жалдак. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2020. — 38 с. — URL: http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2020/m4778.pdf
8	4631 Методичні вказівки до практичних занять на тему "Система медичної допомоги" з дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. В. Любчак, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова, Ю. К. Васильєв. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : СумДУ, 2019. — 28 с. — URL: http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2019/m4631.pdf
9	Сміянов, В. А. 4936 Методичні вказівки для підготовки до практичних занять із теми "Екологічне здоров'я" з дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" (модуль 1): для студ. спец. 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. А. Сміянов, І. О. Плахтійко, О. І. Сміянова. — Суми : СумДУ, 2021. — 52 с. — URL: http://libserver.ssu.localnet:8080/library/docs/rio/2021/m4936.pdf
10	Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, and Chorh Chuan Tan. Oxford Textbook of Global Public Health. OxfordUniversity Press. Published: 2018. - 1854 Pages
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
11	Законодавство України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index

12	Всесвітня організація охорони здоров'я: https://www.who.int/home
13	Медичне законодавство України: https://moz.gov.ua/dokumenty
14	Центр громадського здоров'я МОЗ України: https://phc.org.ua
15	Навчальна платформа Prometheus https://prometheus.org.ua/